

JAARVERSLAG

2017

→ STICHTING VOOR CHRISTELIJK VOORTGEZET
ONDERWIJS TE WOERDEN

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden over het kalenderjaar 2017. Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen: het bestuursverslag en het financieel jaarverslag.

Met dit jaarverslag leggen bestuur en Raad van Toezicht verantwoording af over het gevoerde beleid en over de wijze waarop dit zich in financiële zin heeft vertaald. Het jaarverslag is opgesteld onder het regime van de inmiddels vertrouwde richtlijnen voor de jaarverslaggeving. Het toepassen van deze richtlijnen past goed in het vormgeven van gezonde bestuurlijke verhoudingen. Als professionele onderwijsorganisatie laten wij daarmee zien hoe op een verantwoorde wijze invulling wordt gegeven aan de door de politiek en maatschappij gegeven onderwijskundige en pedagogische opdracht.

Woerden, 28 maart 2018

Cor van Dalen,
Voorzitter College van Bestuur

INHOUD

1	ALGEMEEN	3
1.1	Missie en visie: het schoolprofiel	3
1.2	Kerngegevens	3
1.3	Organisatiestructuur	5
1.4	Code Goed bestuur	6
1.5	Ontwikkeling leerlingenaantal	6
2	JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT	7
2.1	Activiteiten	7
2.2	Reorganisatie	7
2.3	Werving nieuwe voorzitter CvB	8
2.4	Remuneratiecommissie	8
2.5	Auditcommissie	8
2.6	Locatiebezoek	8
2.7	Commissie onderwijskwaliteit	8
2.8	Vergoeding, taken en samenstelling	9
3	GEVOERD BELEID EN RESULTATEN	10
3.1	Levensbeschouwelijke identiteit	10
3.2	Onderwijs	10
3.3	Personeel	12
3.4	Middelen	13
3.5	Kwaliteitszorg	13
3.6	Samenwerkingsverbanden	14
3.7	Financieel verslag	14
4	ANALYSE BEGROTING EN JAARREKENING	16
4.1	Analyse resultaat	16
4.2	Analyse balanspost mutaties ten opzichte van voorgaand jaar	18
5	KENGETALLEN	19
6	CONTINUITEITSPARAGRAAF	20
6.1	Toelichting bij de cijfers van de continuïteitsparagraaf	21
6.2	Toelichting overige ontwikkelingen de continuïteit aangaande	22
7	RISICOPARAGRAAF	23
8	JAARREKENING 2017	24
8.1	Toelichting op de balans per 31 december 2017	36
8.2	Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen	41
8.3	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017	43
8.4	Resultaatbestemming 2017	49
9	OVERIGE GEGEVENS	50
9.1	Controleverklaring	50

1. ALGEMEEN

1.1 Missie en visie: het schoolprofiel

Het Kalsbeek College is een leer- en leefgemeenschap waar de persoonlijke ontwikkeling van de leerlingen centraal staat. De christelijke levensbeschouwing geeft zowel richting aan die persoonlijke ontwikkeling als aan het dagelijks pedagogisch handelen in de school.

Het Kalsbeek College biedt leerlingen een breed kennisaanbod, stelt hen in staat hun individuele talenten te ontwikkelen en hun eigen interesses te onderzoeken, maar is er tevens op gericht om deze kwaliteiten in gezamenlijkheid met anderen tot uitvoer te laten brengen. De herkenbare klas of stamgroep is daarvoor een essentiële plek. Daarnaast leren leerlingen op andere plaatsen en momenten, zowel binnen als buiten de school.

Onze pijlers van goed onderwijs:

- kwalificatie: het ontwikkelen van brede, samenhangende kennis & vaardigheden
- socialisatie: het leren functioneren in een gemeenschap waarin je samen werkt én samenwerkt met anderen ondanks individuele verschillen
- persoonsvorming: het ontwikkelen van individuele kwaliteiten, het maken van eigen keuzes én het reflecteren op die eigen keuzes

Het onderwijs(leerproces) op het Kalsbeek College wordt vormgegeven vanuit vier kernwaarden:

- betrokkenheid
- aandacht
- veiligheid
- openheid

1.2 Kerngegevens

Rechtspersoon:

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden
Jozef Israëlslaan 56
3443 CT WOERDEN

postadres:
Postbus 145
3440 AC WOERDEN

De Stichting CVO Woerden is verantwoordelijk voor het Kalsbeek College dat op twee locaties onderwijs verzorgt:

- locatie Bredius: vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-theoretisch (3^e en 4^e leerjaar)
- locatie Schilderspark: vmbo-theoretisch (1^e en 2^e leerjaar), havo, atheneum en gymnasium

Werkgeversnummer

40209

BRIN nummer

04IX

Inschrijving Kamer van Koophandel
40482085

School

Kalsbeek College

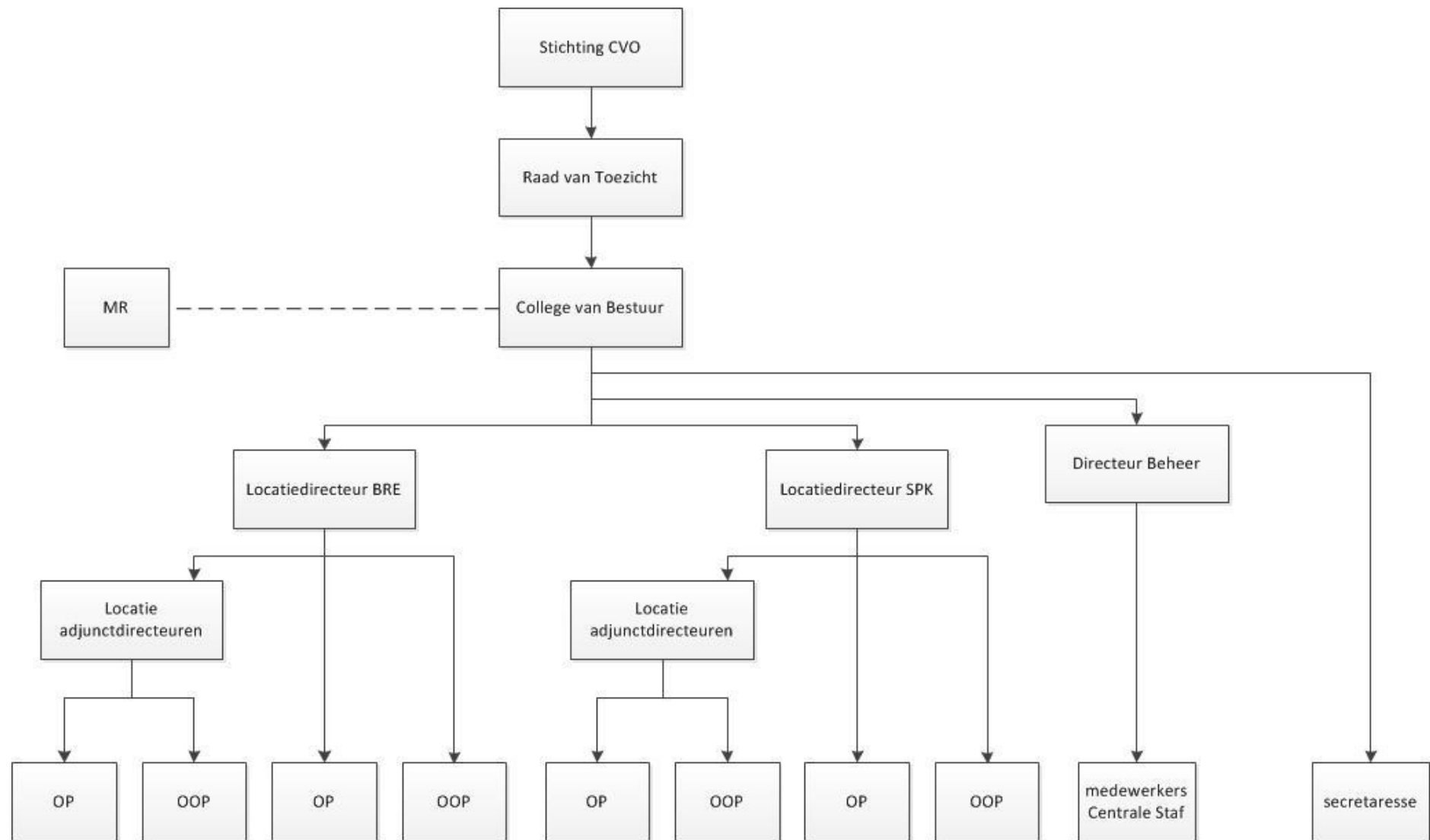
Locaties te Woerden

- Jozef Israëlslaan 56
Telefoon 0348 – 417 694
- Burg. H.G. van Kempensingel 23
Telefoon 0348 – 413 120

Postadres Postbus 145
3440 AC WOERDEN

Internet www.kalsbeek.nl

1.3 Organisatiestructuur

De organisatie kent een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Het College van Bestuur bestaat uit één bestuurder. Het is het bevoegd gezag van de stichting en stuurt de beide locatiedirecteuren en de directeur beheer aan.

Er wordt gewerkt met een schoolplan (2016-2020). Jaarlijks wordt een activiteitenplan per locatie opgesteld. De Raad van Toezicht toetst hoe de organisatie wordt bestuurd en of de doelen bereikt worden. De Raad verleent goedkeuring aan de strategische meerjarenplannen, de begroting en de jaarrekening.

Op elke locatie is een locatiedirecteur verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid op de locatie. De plaatsvervangend locatiedirecteur is zijn klankbord en samen hebben zij de dagelijkse leiding van de locatie. Met de adjunct-directeuren zijn zij verantwoordelijk voor het locatiebeleid. Op het gebied van personele en materiële budgettering worden de locatiedirecties in toenemende mate integraal verantwoordelijk.

1.4 Code goed bestuur

Het Kalsbeek College hanteert de Code Goed Bestuur van de sectororganisatie, de VO-raad.

1.5 Ontwikkeling leerlingenaantal

Op 1 oktober 2017 telde het Kalsbeek College 2.657 leerlingen. Het verloop over de afgelopen jaren ziet er als volgt uit.

Werkelijk aantal leerlingen:

Aantal leerlingen per	Bredius	Schilderspark	Totaal
1 oktober 2014	1.362	1.735	3.097
1 oktober 2015	1.398	1.636	3.034
1 oktober 2016	1.306	1.575	2.881
1 oktober 2017	1.190	1.467	2.657

Bovenstaande gegevens (1 oktober 2017) zijn de basis voor de begroting voor 2018.

Zowel de rijksvergoeding voor de personeelskosten als de rijksvergoeding voor de overige exploitatiekosten (lumpsum financiering) is afhankelijk van het aantal leerlingen. De rijksvergoeding wordt per kalenderjaar (t-1 systematiek) vastgesteld aan de hand van het aantal leerlingen per 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar. De rijksvergoeding voor het kalenderjaar 2017 is dus gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2016.

In het najaar van 2017 is t.b.v. de meerjarenraming en het meerjaren financieel beleid een prognose van het aantal leerlingen opgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de fluctuaties van het aantal leerlingen. Omdat de werkelijke instroomcijfers afwijken van hetgeen in het voorjaar was verwacht, wijkt deze prognose iets af van de prognose, die is gehanteerd bij het reorganisatieplan. De prognose ziet er als volgt uit:

Aantal leerlingen per	Bredius	Schilderspark	Totaal
1 oktober 2018	1.072	1.331	2.403
1 oktober 2019	937	1.254	2.191
1 oktober 2020	842	1.202	2.044
1 oktober 2021	817	1.140	1.957

In maart 2018 hebben de aanmeldingen voor schooljaar 2018 / 2019 plaatsgevonden. Aanzienlijk meer leerlingen dan verwacht, hebben zich aangemeld, waardoor de hierboven vermelde prognose medio 2018 in positieve zin wordt bijgesteld.

2. JAARVERSLAG 2017 VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

Inleiding

De kerntaak van de Raad van Toezicht (RvT) is het toezien op rechtmatige verwerving van middelen en de doel- en rechtmatige bestemming van die middelen, alsmede het toezien op de naleving door het College van Bestuur (CvB) van de wettelijke verplichtingen en de Code Goed Bestuur. De RvT heeft zich in 2017 van deze kerntaak gekweten, onder meer via het doorlopen van haar jaarlijkse cyclus van financieel toezicht met daarin een belangrijke rol voor de auditcommissie van de RvT.

Daarnaast heeft de RvT zich bezig gehouden met het jaarlijks terugkerende thema onderwijskwaliteit. Verder waren er in 2017 nog twee grote thema's voor de RvT: in de eerste plaats de reorganisatie als gevolg van een dalend leerlingenaantal met grote gevolgen voor het personeel en voorts de zoektocht naar een nieuwe voorzitter van het CvB.

2.1 Activiteiten in 2017

Als RvT zijn wij in 2017 vier maal regulier bijeengekomen, waarvan twee maal het eerste deel van de vergadering zonder het CvB. In de vergaderingen zonder CvB hebben we gesproken over thema's die terug zouden moeten komen in de resultaatafspraken met het CvB en over de afspraken zelf. Daarnaast is er een extra RvT-vergadering belegd waarin het uitsluitend ging over de reorganisatie en alles wat daarbij komt kijken.

Een afvaardiging van de RvT is ook dit jaar weer in gesprek gegaan met de medezeggenschapsraad (MR). In deze gesprekken met de MR was de reorganisatie uiteraard een belangrijk gespreksonderwerp.

De statutaire taken en verantwoordelijkheden van de RvT hebben we uitgevoerd door de jaarrekening 2016, het jaarverslag 2016 en de begroting van 2018 te beoordelen en goed te keuren. Tezamen met de begroting hebben we ook gekeken naar het risicoprofiel van de school en het financieel meerjarenplan. Voorts is goedkeuring gegeven aan een speciale voorziening ter financiering van verplichtingen die voortvloeien uit het sociaal plan dat is opgesteld in het kader van de reorganisatie. Dit jaar is ook het Treasurystatuut aangepast en is een nieuw Treasuryplan opgesteld. Beide zijn door de RvT goedgekeurd en vervolgens vastgesteld door het CvB.

De accountant Wijs Accountants is herbenoemd.

Besluitvorming door de RvT over deze onderwerpen is voorbereid door de auditcommissie.

2.2 Reorganisatie

Als gevolg van een dalend leerlingenaantal is het Kalsbeek College genoodzaakt haar personeelsbestand in te krimpen. Hiertoe diende een reorganisatieplan te worden opgesteld alsmede, na overleg met de vakbond, een sociaal plan voor mogelijk gedwongen ontslagen in de toekomst. Als RvT hebben wij ons voortdurend laten informeren over de stand van zaken rondom de totstandkoming van het reorganisatieplan en het bijbehorende formatieplan alsmede rondom het sociaal plan. In elke RvT-vergadering in 2017 stond dit onderwerp op de agenda. Daarnaast hebben we een extra vergadering ingepland met de reorganisatie als enige onderwerp van gesprek. In die extra vergadering hebben we, samen met het MT, en twee externe deskundigen, gesproken over het proces van de reorganisatie, het sociaal plan, het plan van aanpak (inclusief het tijdpad) en de gevolgen voor de school. Met de directie is afgesproken dat zij de RvT maandelijks op de hoogte houdt van de stand van zaken. Ook in 2018 zal de RvT de reorganisatie nauwgezet blijven volgen.

2.3 Werving nieuwe voorzitter CvB

Met het oog op het aanstaande vertrek van de huidige voorzitter CvB, Daan Zwaneveld, is de RvT in de eerste helft van 2017 begonnen met het zoeken naar een opvolger. Met behulp van een wervingsbureau hebben we twee wervingsrondes voor de zomer gehouden. Helaas leverden die uiteindelijk geen benoembare kandidaat op. Na de zomer zijn we opnieuw op zoek gegaan, nu met een ander wervingsbureau. Deze keer hadden we meer succes: uit een aantal goede kandidaten is na een intensieve procedure uiteindelijk Cor van Dalen gekozen en per 1 januari 2018 benoemd als nieuwe voorzitter CvB. De RvT ziet de komende jaren met Cor als voorzitter CvB met veel vertrouwen tegemoet.

2.4 Remuneratiecommissie

In 2017 stonden de gesprekken tussen de remuneratiecommissie van de RvT en het CvB in 2017 voor een belangrijk deel in het teken van het maken van een planning voor het afronden van werkzaamheden en het overdragen van taken naar de nieuw te benoemen voorzitter CvB. Daarnaast was uiteraard ook het begeleiden van de reorganisatie door het CvB onderwerp van gesprek. Voorts heeft de remuneratiecommissie afspraken gemaakt met de nieuwe voorzitter CvB over diens arbeidsvoorwaarden.

2.5 Auditcommissie

In navolging van voorgaande jaren heeft de auditcommissie ook dit jaar weer gewerkt volgens vooraf vastgelegde procesafspraken. Na controle in het voorjaar door de accountant van het concept-jaarverslag 2016 heeft de auditcommissie in april met de accountant en de directeur beheer om de tafel gezeten om de controleresultaten door te nemen, waarna het definitieve jaarverslag 2016 en het accountantsverslag konden worden opgemaakt. In de RvT-vergadering van juni 2017 is het jaarverslag vervolgens goedgekeurd door de RvT. Ook voor de vaststelling van de begroting 2018 is gewerkt volgens duidelijke procesafspraken over aanlevering van de gegevens, analyse door de auditcommissie en bespreking met het CvB en de directeur beheer. De RvT heeft in de vergadering van december 2017 de begroting voor 2018 goedgekeurd.

2.6 Locatiebezoek

Evenals voorgaande jaren heeft de RvT twee locatiebezoeken gebracht: een op locatie Bredius en een op locatie Schilderspark. Bij het bezoek aan locatie Bredius hebben wij ons laten voorlichten over de vernieuwde bovenbouw van het vmbo-basis/kader en de trajectklas. Dit bezoek gaf ook weer eens de kans sfeer te proeven en klassen binnen te lopen. Het bezoek aan locatie Schilderspark stond in het teken van de reorganisatie. Daartoe hebben we gesproken met de adjunct-directeuren. In december heeft een dergelijk gesprek ook plaatsgevonden met de adjunct-directeuren op locatie Bredius. Ook dit jaar waren dit weer zeer waardevolle en geslaagde ervaringen!

2.7 Commissie Onderwijskwaliteit

Ook in 2017 volgde de Commissie Onderwijskwaliteit de jaarplanning zoals eerder vastgelegd in overleg met het CvB. De maatregelen uit het nieuwe schoolplan met betrekking tot verbetering van de onderwijskwaliteit en de wil binnen de organisatie om hiermee actief aan de slag te gaan, waren belangrijke thema's in 2017. Veel van dergelijke maatregelen zijn in 2017 vastgelegd in een jaarcyclus waardoor hierover maandelijks wordt gerapporteerd. Daarnaast is gekeken naar het nieuwe inspectiekader en de toetsingscriteria die daarin worden gehanteerd. Hoe doet het Kalsbeek College het binnen dit nieuwe toetsingskader? Op een aantal punten viel er nog winst te behalen. Zo zijn er op de locatie Schilderspark enkele acties ingezet die hebben geleid tot een verbeterd onderbouwrendement, één van de nieuwe toetsingscriteria. Verder blijft opbrengstgericht werken een belangrijk aandachtspunt.

2.8 Vergoeding, taken en samenstelling

De RvT bestond in 2017 uit Jim van Geest (voorzitter), Jeroen Gaasbeek (vice-voorzitter), Franka Morssink, Kees Roodenburg en Peter Helmantel.

In 2017 kende de RvT de volgende commissies:

- Remuneratiecommissie: Jim van Geest en Kees Roodenburg
- Auditcommissie: Franka Morssink en Kees Roodenburg
- Commissie Onderwijskwaliteit: Jeroen Gaasbeek en Peter Helmantel.

Namens de Raad van Toezicht,

Jim van Geest, voorzitter

3. GEVOERD BELEID EN RESULTATEN

In de beide locaties werd in 2017 gewerkt aan de doelstellingen uit het schoolplan 2016-2020. Het schoolplan 2016-2020 is te vinden op www.kalsbeek.nl/groeiportaal.

3.1 Levensbeschouwelijke identiteit

De christelijke levensbeschouwing vormt het fundament waarop de kernwaarden van het Kalsbeek College zijn gebouwd. De christelijke identiteit is verankerd in de school maar vraagt voortdurend om het goede gesprek hierover. Daarom blijven wij inzetten op het onderhouden, actualiseren en zichtbaar maken van onze identiteit, zowel in de dagelijkse praktijk als in het beleid.

Bij het vak Godsdienst verdiepen onze leerlingen zich in de religies om hen heen. In de standpunten van zichzelf en die van anderen. Ook denken we samen na hoe je met jouw talent kunt bijdragen aan de wereld. Onze leerlingen werken aan bijvoorbeeld vlogs, presentaties, een digitaal tijdschrift en een levensvisieboek en gaan actief aan de slag met hun identiteit via excursies en gastlessen.

Om met elkaar in gesprek te blijven gaan over onze identiteit en het geloof, is op Goede Vrijdag een identiteitsdag georganiseerd. Alle collega's woonden een voorstelling bij met als thema vluchtelingenproblematiek, gingen met elkaar in gesprek over de dagopening en volgden workshop naar keuze over een onderwerp die de identiteit raakt.

100 jaar Kalsbeek

In 2017 hebben wij ons 100-jarig jubileum gevierd met onder andere een jubileumweek, een symposium, een reünie en een reis naar Ghana. Een groep van 34 leerlingen en 6 docenten heeft in het dorpje Sawaliga, in het noorden van Ghana, samen met de lokale bevolking een school gebouwd. Het was hartverwarmend om te zien hoe er binnen het Kalsbeek College vanuit alle kanten acties georganiseerd zijn om sponsorgeld op te halen. De reis zelf was voor de deelnemers een om nooit te vergeten met een mooi, tastbaar resultaat voor de inwoners van Sawaliga.

3.2 Onderwijs

Beleid locatie Bredius:

Uit de reeks schoolplandoelen noemen we:

- **betrokkenheid:** sinds dit jaar heeft de leerlingenraad van locatie Bredius een stem bij sollicitaties. Een positieve en leuke manier om de betrokkenheid van onze leerlingen te vergroten. Onze leerlingen praten niet alleen mee over schoolbeleid en de dagelijkse gang van zaken, ook hebben ze een belangrijke stem tijdens de sollicitatiegesprekken.
- **Praktische Sector Oriëntatie (PSO):** wij leiden onze leerlingen gedifferentieerd op tot een gedegen en breed kennisniveau en zorgen daarbij dat ze de mogelijkheid hebben om dat kennisniveau te verbinden met hun individuele kwaliteiten. In het vmbo moeten leerlingen in de tweede klas een profiel kiezen. Via ons PSO-programma gaan ze al in de brugklas aan de slag met het herkennen van hun kwaliteiten. Ze denken na over vragen als 'Waar ben ik goed in?' en 'Wat vind ik leuk om te doen?' In leerjaar 2 oriënteren ze zich eerst in onze beroepsafdelingen. Ook gaan ze op excursie in het beroepenveld of bij een mbo-opleiding om zo een gedegen keuze te maken voor hun bovenbouwperiode.
- **vmbo-vernieuwing:** de beroepsgerichte vakken in het vmbo zijn vernieuwd. Het Kalsbeek College is hier in schooljaar 2016-2017 mee gestart. Alle 6 de profielen werken met 4 profielvakken en 4 keuzevakken. In sommige gevallen betreft dit nieuwe vakken, waar onze docenten zich in 2017 in hebben bijgeschoold.

Resultaten locatie Bredius

Alle afdelingen (vmbo-basis, vmbo-kader en vmbo-theoretisch) scoren voldoende – het zogenaamde basisarrangement – voor wat betreft het opbrengstenoordeel van de inspectie.

De examenresultaten van alle afdelingen liggen opnieuw boven het landelijk gemiddelde. Bijna 97% van de examenleerlingen op Bredius verliet in 2017 de school met een diploma op zak. Een duidelijk signaal dat ons onderwijs van goede kwaliteit is.

Beleid locatie Schilderspark

Uit de reeks schoolplandoelen noemen we:

- **1-gymnasium brugklas:** onderdeel van ons maatwerkprogramma waarbij wij onze leerlingen uitdagen het beste uit zichzelf te halen, is de 1-gymnasiumbrugklas, die in schooljaar 2017-2018 van start is gegaan. Een groot voordeel van starten in de gymnasium brugklas is dat leerlingen per saldo over alle leerjaren iets meer lesuren draaien en dat de vakken Latijn en Grieks met meer ruimte en aandacht rustiger bestudeerd worden. Daarnaast zijn er voor de atheneum- en gymnasium-brugklassers twee nieuwe vakken geïntroduceerd: Science en Mythe & Werkelijkheid.
- **driehoeksgesprekken:** in 2017 is de pilot met driehoeksgesprekken (tussen leerling, ouder(s)/verzorger(s) en mentor) in klas 1 uitgebreid met klas 2 en 4. Twee keer per jaar vinden de driehoeksgesprekken in deze leerjaren plaats op school. Belangrijk verschil is dat de verantwoordelijkheid bij de leerling wordt gelegd en dat hij de regie krijgt (en neemt) over zijn onderwijsproces.
- **verbinding met de omgeving:** het Kalsbeek College wil midden in de samenleving staan door vanuit diverse invalshoeken betrokkenheid te tonen. Op een educatieve manier zoeken we steeds meer de verbinding met de omgeving. Voorbeelden zijn Artspace Junior, een project waarbij we in samenwerking met KUVU workshops organiseren voor basisschoolleerlingen uit groep 8, waarbij de kinderen 'leren door te maken' vanuit de kunstvakken. Bij het 5-havo project "Verbinden, oud & jong", in samenwerking met de Lions Club Woerden en KUVU ontmoette de 5-havo leerlingen oudere Woerdenaren. Ze zijn op drie plekken met elkaar in gesprek gegaan en het resultaat was een prachtige serie portretten in woord en beeld.
- **doorstroom:** de Inspectie oordeelde in 2016 dat teveel leerlingen in de onderbouw van het havo en vwo vertraging opliepen en dat er relatief veel afstroom en weinig opstroom was. Het verbeterplan, waarvan de zomerschool, gerichtere plaatsing van brugklassers en de driehoeksgesprekken een onderdeel zijn, heeft in 2017 direct zijn vruchten afgeworpen.

Resultaten locatie Schilderspark

Alle afdelingen op locatie Schilderspark (havo, atheneum en gymnasium) scoren voldoende – het zogenaamde basisarrangement – voor wat betreft het opbrengstenoordeel van de inspectie.

Het percentage geslaagden – in 2017 ligt dit percentage iets onder de 95% – ligt opnieuw boven het landelijk gemiddelde. Voor het derde jaar op rij behoren onze havo-examenuitslagen tot de top 5 van regio Utrecht.

Prestatiebox

Sinds 2012 worden extra middelen in het kader van de Prestatiebox toegekend. Voor 2017 is deze subsidie totaal € 775.575. Deze middelen worden doelgericht ingezet op het verbeteren en versterken van het taal- en rekenonderwijs, brede vorming, het stimuleren van excellentie o.a. door intensivering van de samenwerking met het Junior College Utrecht (JCU), het bieden van een 7de vak in vmbo-t, het beter volgen van de leerlingen door middel van een Volg Advies Systeem (VAS) en de Kalsbeek Academie.

3.3 Personeel

Bevoegdheid

Een aantal docenten heeft in 2017 na het afronden van de studie de benodigde onderwijsbevoegdheid behaald. Van sommige onbevoegde docenten is de tijdelijke benoeming niet verlengd. Daarmee zijn onbevoegde docenten in aantal en in verhouding tot het totaal aantal docenten afgenomen. Eind 2017 was 5,6% van de docenten (12 docenten) onbevoegd binnen het Kalsbeek College. Eind 2016 was dit 9,58% (23 docenten). Ten opzichte van het landelijk gemiddelde van 16,5% heeft het Kalsbeek College relatief weinig onbevoegde docenten.

Ziekteverzuim

De doelstelling van het verzuimbeleid is ongewijzigd: het verzuim moet onder de 5% blijven. De ingeslagen weg werpt zijn vruchten af. Het ziekteverzuim blijft met 4,38% onder de afgesproken norm en ligt ruim onder het landelijk gemiddelde in het voortgezet onderwijs (5,1%).

Een medewerker op het Kalsbeek College meldt zich gemiddeld 1,57 keer per jaar ziek en 38,7% van de medewerkers heeft zich niet ziek gemeld in 2016. Dit is conform het landelijk gemiddelde. In het nieuwe beleid gaan we op dezelfde voet verder. Het ziekteverzuim heeft zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

2015: 4,59 %

2016: 4,04 %

2017: 4,38%

Functiemix

Het promotiebeleid is de verdeling van docenten (in fte's) over de verschillende salarisschalen, de functiemix. In het promotiebeleid OP is afgesproken dat er op het Kalsbeek College een functiemixverhouding van 25% LB, 54% LC en 21% LD als ondergrens wordt gehanteerd.

In de promotieprocedure van 2017 zijn er geen docenten gepromoveerd van LB naar LC of van LC naar LD. De gerealiseerde functiemix op het Kalsbeek College was eind 2017: 22,57% LB, 55,36% LC en 22,07% LD. Hiermee wordt voldaan aan de afgesproken functieverhouding.

Kwaliteit personeel

Wij hechten veel waarde aan een professionele leercultuur. Onder een professionele leercultuur verstaat het Kalsbeek College een open cultuur waarin samengewerkt en samen geleerd wordt en waarin medewerkers elkaar feedback geven om beter te worden. Om persoonlijke groei en ontwikkeling te stimuleren, is op locatie Schilderspark sinds dit jaar gekozen voor een vast moment. Elke donderdagmiddag staat voor docenten de Kalsbeek Academie op de agenda, waarop tal van ontwikkel- en scholingsactiviteiten georganiseerd worden. Op locatie Bredius wordt binnen de Kalsbeek Academie voornamelijk vraaggestuurd gewerkt. Dit houdt in dat individuele docenten en teams kunnen aangeven wat hun scholingsbehoefte is. In de Kalsbeek Academie ligt het accent op 'leren van elkaar'. De kwaliteiten van collega's zijn bekend en worden ingezet in de Academie. Een collega kan daarbij de rol van coach of expert hebben.

Uitkeringen na ontslag

Het beleid is er op gericht om eventuele uitkeringen na ontslag te minimaliseren, waarbij de rechtmatigheidscriteria in acht worden genomen.

3.4 Middelen

Omdat het weerstandsvermogen boven het gewenste niveau lag, is eerder besloten om minder behoudend te begroten. Naast dat er bij de begroting van de lasten rekening gehouden wordt met de indexatie, gebeurt dit ook bij de vergoeding van de Rijksvergoeding. Er wordt een inschatting gemaakt, van de te verwachte verhoging van de Rijksvergoeding. Om de reorganisatie te bekostigen is er eenmalig € 1.353.000 ten laste van de exploitatie en ten gunste van de voorziening reorganisatie gebracht. Uit deze voorziening worden – naast de organisatiekosten – de maatregelen om het formatieoverschot op te heffen, bekostigd.

3.5 Kwaliteitszorg

We monitoren voortdurend de kwaliteit van ons onderwijs. Van alle factoren die de leerresultaten verbeteren heeft het handelen van leerkrachten verreweg de grootste invloed. Daarom investeert het Kalsbeek College op allerlei manieren in de onderwijskwaliteit, zoals met lesobservaties. Op locatie Schilderspark heeft de locatiedirectie zestig lessen bezocht en beoordeeld en kwam tot de conclusie dat het niveau van de lessen opnieuw gestegen is, vooral op het gebied van onderwijs op maat en van feedbackprocessen. De locatiedirectie van Bredius heeft vijftig lessen beoordeeld. In circa vijftien procent van de lessen waren de indicatoren 'pedagogiek', 'didactiek' of 'structuur' niet voldoende zichtbaar. Het toetsingskader 'De Goede Les', met criteria afgeleid van de onderwijskundige doelstellingen uit het schoolplan, wordt volgend jaar aangevuld met de indicatoren 'ict-gebruik' en 'differentiatie in de didactiek'.

Tevredenheidsenquêtes

De ouder- en leerlingtevredenheidsenquêtes zijn afgenomen in het derde leerjaar. Het gemiddelde cijfer dat ouders de school geven is vergelijkbaar met voorgaande jaren. Veiligheid is een van onze vier kernwaarden. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen en medewerkers zichzelf durven zijn, zich vrij kunnen bewegen en zich op hun gemak voelen in de school. Zowel leerlingen als ouders geven de school gemiddeld een 7,9, antwoord gevend op de vraag hoe tevreden ze zijn over de veiligheid op school. Dat cijfer ligt een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde en daar zijn we trots op.

Klachten

Bij de locatiedirecteur van locatie Bredius is één klacht ingediend. Deze betrof een verschil van inzicht tussen school en ouders over de rol van de school. De klacht is naar ieders tevredenheid opgelost.

Lestijd

In 2017 voldeden alle afdelingen aan de wettelijk verplichte onderwijstijd.

SchoolVensters

Voor een overzicht van alle cijfermatige gegevens en resultaten van onze school: www.scholenopdekaart.nl.

3.6 Samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband VO regio Utrecht West

In het kader van de wettelijke ontwikkeling van passend onderwijs werkt het Kalsbeek College samen met het Minkema College, het Veenlanden College in Mijdrecht, de vestiging Montfoort van het Wellantcollege en het Futura College (praktijkschool) in Woerden.

Passend onderwijs is formeel op 1 augustus 2014 gestart.

Het samenwerkingsverband ontwikkelt zich vanuit haar visie en missie volgens het school+-model. Dit betekent dat veel van de inzet en de middelen naar het primaire proces in de scholen gaat en dat gewerkt wordt met een slanke invulling van de organisatie op het niveau van het samenwerkingsverband. Op grond van het school+-model is een 2015 een nieuwe verdeling van de financiële middelen tussen de schoolbesturen overeengekomen.

Op elke locatie van het samenwerkingsverband is een trajectvoorziening opgezet die zorgt voor de invulling van een goede basisondersteuning. Spil vanuit het samenwerkingsverband vormt het RUW-loket. Dit loket zorgt voor toelatingsverklaringen, toewijzing van (leerling-) arrangementen voor de scholen en voor het monitoren van resultaten en ontwikkelingen.

Stichting Perspectief

Het Kalsbeek College is met 6 andere scholen aangesloten bij het samenwerkingsverband Perspectief. De samenwerking vindt plaats op diverse terreinen, zoals op onderwijskundig, personeels- en financieel gebied. Naast bestuurlijk overleg zijn twee commissies actief: de Plaatsingscommissie (personeelsbeleid) en de commissie Strategie, Huisvesting, Financiën en Beheer. Ook is er een gezamenlijk visitatieproject. Hiervoor zijn eigen visitatoren opgeleid. De beide locaties van onze school hebben inmiddels deelgenomen aan een visitatie.

Samenwerking met de Hogeschool Utrecht

Het Kalsbeek College werkt al jaren samen met de Hogeschool Utrecht om nieuwe docenten op te leiden. Deze samenwerking is voor de Hogeschool en de student en voor ons positief: De Hogeschool krijgt voldoende en kwalitatief goede stageplaatsen beschikbaar, de student doet werkervaring op en kent onze school en wij weten de goede studenten t.z.t. bij vacatures te vinden.

De samenwerking met de Hogeschool Utrecht heeft er toe geleid dat wij sinds 2011 het keurmerk 'Opleidingsschool' toegekend hebben gekregen. In 2015 vond de herkeuring plaats en is de toekenning van dit keurmerk verlengd tot 2019.

3.7 Financieel verslag

Financieel gezien is de school gezond. In grote lijnen zijn de financiële gegevens te vinden in SchoolVensters. De jaarrekening 2017 wordt deze zomer aan de SchoolVensters toegevoegd. De kern van het financieel beleid is en blijft bewust investeren in kwalitatief goed onderwijs en behouden van een financieel gezonde school.

Gestreefd wordt naar een weerstandsvermogen van 20%. In 2016 bedroeg het weerstandsvermogen 26,10%. De bijzondere last, welke in 2017 genomen is ten behoeve van de reorganisatie, doet het weerstandsvermogen verlagen. Eind 2017 is het weerstandsvermogen 19,52% en is daarmee op het gewenste niveau, namelijk binnen de normen van het ministerie van OCW.

Financiële organisatie

De toegepaste cyclus van planning & control stelt het College van Bestuur in staat om op een transparante manier te begroten en om goed aan te sluiten bij de hedendaagse manier van financiële sturing en beheersing. Ter ondersteuning hiervan wordt Afas gebruikt. Hiermee kan nog beter worden voorzien in de managementinformatie. Het pakket Afas heeft een ruim scala aan mogelijkheden waarvan de organisatie telkens meer gebruik gaat maken. Deze doorontwikkeling wordt begeleid door een gespecialiseerde partner.

Schoolkosten

Er is een onderscheid tussen de vrijwillige ouderbijdrage en niet-vrijwillige ouderbijdrage. In de digitale schoolgids en in de Vensters wordt op transparante wijze aangegeven welk bedrag waarvoor wordt gevraagd. Het Kalsbeek College streeft ernaar een voor iedere leerling betaalbare school te blijven.

Treasurybeleid

Het College van Bestuur heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut heeft tot doel sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken. Daarnaast is het doel het rendement van (tijdelijke) vrije middelen te optimaliseren en de kosten van eventuele leningen te minimaliseren. De directeur Beheer is verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van het treasurybeleid. De Raad van Toezicht toetst het treasurybeleid.

4. ANALYSE BEGROTING EN JAARREKENING

4.1 Analyse resultaat

Hieronder volgt een korte toelichting op de verschillen tussen begroting en realisatie. De begroting en realisatie zijn op pagina 34 opgenomen.

1.1 Normatieve rijksbijdrage

De normatieve rijksbijdrage personeel valt ca. € 467.297 (2,7%) hoger uit dan begroot. Deze afwijking heeft 2 oorzaken. Ten eerste heeft er over 2017 een compensatie plaatsgevonden voor aanpassingen in contractloon, premiekostenontwikkeling en overige sociale werkgeverslasten. Ten tweede is de last met betrekking tot oud-personeelsleden, welke een uitkering genieten, lager dan begroot. De normatieve rijksbijdrage exploitatie is eveneens naar boven bijgesteld (€ 37.053 positief).

1.2 Overige subsidies OCW

De Overige subsidies OCW vallen € 135.152 (6,2%) hoger uit dan begroot.

De grotere afwijkingen komen door:

- verhoogde subsidies Prestatiebox (€ 39.045 positief) en gratis lesmateriaal (€ 11.748 positief)
- niet begrote subsidies korte opleidingstrajecten, nieuwkomers, doorstroomprogramma vmbo-havo/mbo en lerarenontwikkelfonds (totaal € 72.513 positief)

1.3 Ontvangen doorbetalingen SWV

De ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV komen € 6.123 hoger uit.

3. Overige baten

De overige baten zijn € 58.530 (6,4%) lager dan begroot. Inherent aan de lagere leerlingaantallen zijn de ouderbijdragen en doelheffingen € 62.539 lager. Bij de uitgaven zien we hiervoor een soortgelijke verschuiving.

4.1.1 Loonkosten

Bij de loonkosten zijn enkele effecten zichtbaar. 2 personen die door ons werden uitbetaald en doorbelast aan het samenwerkingsverband zijn per 1-8 in dienst getreden bij het samenwerkingsverband (effect +/- € 32.054).

Daarnaast is er rekening gehouden met de ontwikkeling van het leerlingaantal met ingang van augustus. Een aangepaste personele bezetting resulteert in lagere loonkosten. Wel zien we een verschuiving naar de overige personele lasten, waar de kosten van externe inhuur € 46.692 boven de begroting uitkomen. Het totale effect op het resultaat is +/- € 246.125 (1,3%).

4.1.2 Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn € 249.410 (33,2%) hoger dan begroot.

De mutaties in de personele voorzieningen hebben een negatief effect op het resultaat van € 79.266; de voorziening (spaar)verlof +/- € 39.379 door een lager dan verwachte mutatie in de verlofsaldi en jubilea +/- € 36.115 voor een groot deel omdat deze voorziening bepaald is op basis van het aantal Fte's, wat nu daalt. Een hogere dan begrote uitkering heeft een negatief effect op de voorziening WW van € 94.760. De ultimo 2017 gevormde voorziening loondoorbetaling bij ziekte betreft 1 medewerker en heeft een negatief effect van € 60.000. De niet begrote wervingskosten voor een voorzitter college van bestuur hebben een negatief effect van € 42.548.

Minder collega's met zwangerschapsverlof hebben een positief effect op de loonkosten (minder vervanging) maar een nadelig effect op de UWV-ontvangsten, effect -/- € 48.350.

De lagere baten ten aanzien van het doorbelasten van de 2 medewerkers, als genoemd onder de lonen, hebben hier een negatief effect. Een deel van de lager dan begrote loonkosten valt weg tegen de kosten van inhuur onderwijzend personeel.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijvingen komen € 29.556 (4,4%) lager uit dan begroot, € 31.069 in ICT/hardware. Niet alle begrote investeringen zijn (ten volle) gerealiseerd. Grote post is de devices voor de docenten waarvan de aanschaf naar begin 2018 is geschoven (investering € 195.000, begrote afschrijvingslast in 2017 € 19.500).

4.3 Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 68.434 (5,4 %) lager dan begroot.

De lager dan begrote huisvestingskosten bestaan uit lagere onderhoudskosten aan gebouwen en installaties (€ 34.286 positief). Daarnaast komen de kosten van gas/water/licht € 13.336 lager uit. De overstap naar een andere leverancier voor wat betreft sanitaire contracten en middelen heeft een positief effect op de schoonmaakkosten van € 12.287.

4.4.1 Overige materiële lasten Leerling gebonden

De overige materiële lasten leerling gebonden komen € 45.535 (2,5%) lager uit dan de begroting. Grootste effect zit in de leermiddelen (€ 66.320 positief).

De hoger dan begrote kosten voor VAVO- en uitbestede leerlingen hebben een negatief effect op het resultaat van € 37.601. Naast eerder vermelde lagere investeringen in ICT/hardware zien we ook lagere kosten in ICT randapparatuur (€ 12.186 positief).

4.4.2 Overige materiële lasten administratie en beheer

De overige materiële lasten administratie en beheer zijn € 8.733 (1,9%) hoger dan begroot.

De extra, niet begrote, kosten i.v.m. de voorbereiding op de reorganisatie doen de kosten van advies en juridische kosten tezamen € 29.047 hoger uitkomen.

Lagere leerlingaantallen hebben een positief effect op de contributiekosten, effect +/- € 11.841. Diverse kleinere posten verklaren per saldo het restant.

4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen

De overige materiële lasten activiteiten leerlingen zijn € 127.776 (12,3%) lager dan begroot.

De kosten van werkweken en excursies zullen, net als de opbrengsten hiervan i.v.m. lager leerlingaantal, lager uitvallen, effect +/- € 66.734. De uitgaven Prestatie box komen € 21.686 lager uit dan begroot, maar liggen daarmee in lijn met 2016. Daarnaast komen de handelingskosten boekenfonds € 53.424 lager uit door enerzijds minder leerlingen en anderzijds een lager dan begroot tarief per leerling. De kosten m.b.t. vieringen, i.v.m. het 100-jarig bestaan, zullen het budget met € 48.269 overschrijden.

4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie

De overige materiële lasten overige exploitatie zijn € 8.028 (8,6%) hoger dan begroot. Deze post bestaat uit de inkoopkosten voor de kantine, die evenals de kantineverkoop zijn gestegen.

5.1 Financiële baten rente deposito's

De financiële baten rente deposito's zijn € 6.211 (82,8%) lager dan de begroting. Dit komt door de lage rentestand in 2017.

6.1 Bijzondere lasten

De gevormde reorganisatievoorziening ultimo 2017 groot € 1.353.000 is verwerkt als bijzondere last zodat de exploitatie geschoond blijft van toekomstige kosten.

4.2 Analyse balanspost mutaties ten opzichte van voorgaand jaar

Hieronder een korte toelichting op de verschuivingen in de balansposten ultimo 2017 ten opzichte van 2016.

De materiële vaste activa nemen af met € 450.248. In het algemeen is er meer afgeschreven dan er is geïnvesteerd. De afname in de inventaris en apparatuur van € 339.600 betreft voor € 220.336 ICT Hardware. De begrote aanschaf van de devices voor de docenten is naar begin 2018 geschoven (investering € 195.000).

De vlottende activa nemen toe met € 1.459. Het debiteurensaldo is met € 18.212 gedaald door facturatie van 1 grotere post ultimo vorig jaar. De overlopende activa daarentegen, zijn met € 17.678 toegenomen; voor een groot deel toe te schrijven aan overlopende posten met betrekking reizen en VAVO leerlingen.

De liquide middelen zijn toegenomen met € 280.093; een onderbouwing volgt uit het kasstroomoverzicht.

Het eigen vermogen neemt af met het resultaat van € 1.687.012.

De voorzieningen nemen toe met € 1.753.304. De in 2017 gevormde voorziening voor de reorganisatie heeft een effect van € 1.340.368. Daarnaast is de dotatie in de onderhoudsvoorziening hoger geweest dan de onttrekking in 2017 (€ 145.899). Tevens zijn de overige personele voorzieningen gemuteerd; de voorziening (spaar) verlof is met € 161.962 toegenomen als gevolg van een toegenomen spaarsaldo. De voorziening WW-verplichting neemt toe met € 59.750, vooral door verwachte hogere en langere door te betalen uitkeringen. De ultimo 2017 gevormde voorziening loondoorbetaling bij ziekte betreft 1 medewerker en heeft een effect van € 60.000.

Het crediteurensaldo is afgenomen met € 114.783, hetgeen vooral te danken is aan een betere grip op de facturenstroom. De digitale verwerking heeft een belangrijke bijdrage geleverd.

De overlopende passiva zijn met € 77.590 afgenomen. Inherent aan het minder aantal FTE's is de reservering voor vakantiegeld € 43.272 lager. De egalisatierekeningen OCW en gemeente zijn tezamen € 16.861 afgenomen en de vooruit ontvangen bedragen met betrekking tot de lerarenbeurs waren € 19.462 lager.

5. KENGETALLEN

SOLVABILITEIT 1

De solvabiliteit 1 ofwel het eigen vermogen (excl.voorzieningen) uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
n.v.t.	40,58%	55,74%	59,90%	58,30%	55,16%	47,97%	46,87%

SOLVABILITEIT 2

De solvabiliteit 2 ofwel het eigen vermogen (incl.voorzieningen) uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
>30%	74,09%	73,42%	76,94%	69,76%	65,02%	60,86%	57,55%

RENTABILITEIT

Het nettoresultaat uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële en de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
>-5% - <+5%	-7,50%	-0,06%	2,43%	3,22%	5,37%	3,09%	0,86%

PERCENTAGE MATERIELE KOSTEN

Totale lasten minus personele lasten uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Circa 15-20%	21,43%	20,89%	18,97%	19,26%	19,04%	20,03%	20,75%

WEERSTANDSVERMOGEN

Het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten inclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
10% - 40%	19,06%	26,10%	26,07%	26,08%	22,72%	18,28%	15,88%

KAPITALISATIEFACTOR

Het balanstotaal minus gebouwen en terreinen uitgedrukt in een percentage van alle baten in een jaar inclusief de financiële baten en exclusief de buitengewone baten bedraagt ultimo:

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
	40,09%	39,61%	36,14%	36,71%	32,72%	28,41%	24,76%

LIQUIDITEIT

De liquiditeit (de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden ofwel de current ratio) bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
>0,5 - <1,5	2,62	2,42	2,84	1,78	1,42	1,10	0,77

WERKKAPITAAL in miljoenen euro's

Het werkkapitaal betreft de vlottende activa minus de kortlopende schulden. Deze bedraagt ultimo:

Norm	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
n.v.t.	4,72	4,31	4,52	2,51	1,46	0,33	-0,71

6. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd verslagjaar	2018 begroting jaar T+1	2019 begroting jaar T +2	2020 begroting jaar T +3	2021 begroting jaar T +4
Personele bezetting per 31/12 in FTE:						
Management / Directie	16,40	15,60	15,60	10,90	10,90	10,90
Onderwijzend Personeel	191,88	171,10	140,26	129,16	119,30	113,42
Onderwijs Ondersteunend Personeel	56,17	53,30	50,19	41,32	38,42	38,42
leerlingen op 1-10 (t-1) incl Vavo	3.034	2.881	2.657	2.403	2.191	2.044
Huisvesting aantal m2	20562	20562	20562	20562	20562	20562
	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd verslagjaar	2018 begroting jaar T+1	2019 begroting jaar T +2	2020 begroting jaar T +3	2021 begroting jaar T +4
Activa						
Vaste activa						
Immateriële VA						
Materiële VA	4.068,3	3.618,0	3.719,7	3.391,9	3.191,8	3.076,9
Financiële VA						
Totaal vaste activa	4.068,3	3.618,0	3.719,7	3.391,9	3.191,8	3.076,9
Vlottende activa	7.343,9	7.631,8	7.129,1	7.348,2	7.043,6	7.666,7
Totale activa	11.412,2	11.249,8	10.848,8	10.740,1	10.235,4	10.743,7
	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd verslagjaar	2018 begroting jaar T+1	2019 begroting jaar T +2	2020 begroting jaar T +3	2021 begroting jaar T +4
Passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve publiek	4.880,7	3.115,4	2.714,7	2.821,1	2.927,5	2.942,1
Algemene reserve privaat	168,4	168,8	169,2	169,6	170,1	170,5
Bestemmingsreserve publiek	1.312,6	1.280,5	1.253,5	1.238,5	1.223,5	1.208,5
Voorzieningen	2.017,3	3.770,7	3.476,9	3.276,3	2.633,1	3.094,7
Kortlopende schulden	3.033,2	2.914,5	3.234,6	3.234,6	3.281,3	3.327,9
Totaal Passiva	11.412,2	11.249,8	10.848,8	10.740,1	10.235,4	10.743,7
	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd verslagjaar	2018 begroting jaar T+1	2019 begroting jaar T +2	2020 begroting jaar T +3	2021 begroting jaar T +4
BATEN						
1. Rijksbijdragen OCW						
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel	18.051,7	17.618,9	16.442,7	14.912,8	13.597,2	12.684,9
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie	2.899,4	2.784,6	2.589,2	2.345,2	2.141,5	2.000,3
1.2 Overige subsidies OCW	2.185,4	2.306,2	2.094,2	1.894,0	1.726,9	1.611,1
	282,8	284,7	278,6	278,6	278,6	278,6
2. Overige overheidsbijdragen	66,3	94,9	75,2	75,2	75,2	75,2
3. Overige baten	871,0	858,4	832,1	792,4	757,4	732,0
Totaal baten	24.356,6	23.947,8	22.312,1	20.298,2	18.576,8	17.382,1
	2016 gerealiseerd	2017 gerealiseerd verslagjaar	2018 begroting jaar T+1	2019 begroting jaar T +2	2020 begroting jaar T +3	2021 begroting jaar T +4
LASTEN						
4.1.1 Loonkosten	18.461,9	18.260,1	16.948,8	14.950,0	13.717,9	12.983,4
4.1.2 Overige personele lasten	831,6	1.001,7	622,7	563,1	513,5	479,0
4.2 Afschrijvingen	610,8	648,6	673,8	627,8	546,8	461,6
4.3 Huisvestingslasten	1.265,6	1.206,9	1.251,3	1.131,7	1.031,9	962,6
4.4.1 Overige materiële lasten leerlinggebonden	1.822,7	1.793,5	1.902,7	1.720,8	1.569,0	1.463,7
4.4.2 Overige materiële lasten adm. en beheer	496,0	470,9	442,6	400,3	365,0	340,5
4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen	807,6	910,2	812,6	734,9	670,1	625,1
4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie	88,5	101,3	86,0	77,7	70,9	66,1
Totaal lasten	24.384,7	24.393,1	22.740,4	20.206,4	18.485,0	17.382,1
Saldo voor financiële baten en lasten	-28,1	-445,3	-428,3	91,9	91,9	0,0
5. Saldo financiële baten en lasten	13,4	1,3	1,0	0,0	0,0	0,0
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-14,7	-444,0	-427,3	91,9	91,9	0,0
6. Saldo Bijzondere baten en lasten	0,0	-1.353,0				
Saldo exploitatie	-14,7	-1.797,0	-427,3	91,9	91,9	0,0

6.1 Toelichting bij de cijfers van de continuïteitsparagraaf

De gepresenteerde meerjarenbegroting wijkt bij de activa en passiva af van de versie zoals opgesteld bij de begroting 2018. Bij de begroting werd nog uitgegaan van een prognose 2017. In deze versie zijn de gegevens uit de jaarrekening 2017 gebruikt.

Ontwikkeling in de personele bezetting

In de periode 2017 – 2021 daalt het beschikbare aantal fte van 240,0 fte naar 162,74 fte. Dit wordt veroorzaakt door een daling van het leerlingenaantal. Daarnaast zullen de loonkosten gemiddeld harder stijgen dan de bekostiging zal toenemen. Ook wordt er in de meerjarenraming van uit gegaan dat er vanaf 2019 weer sprake is van een nagenoeg budgettair neutrale begroting. In 2018 is er nog sprake van een begroot negatief resultaat.

Ontwikkeling in de leerlingenaantallen

Verwacht wordt dat de school in aantal leerlingen de komende jaren zal dalen van werkelijk 2.657 leerlingen op 1 oktober 2017 naar 2.044 leerlingen op 1 oktober 2020. Deze daling is een gevolg van de demografische ontwikkeling. Hierbij is uitgegaan van het doorzetten van de geleidelijke daling van de instroom.

Ontwikkeling in de meerjarenbalans

Uit de meerjarenbegroting blijkt dat er in de komende jaren ruimschoots voldoende liquide middelen beschikbaar zijn om de gewenste investeringen te kunnen bekostigen. Door de negatieve resultaten in de jaren 2016 t/m 2018 zal het eigen vermogen weer dalen. Beoogd is om met het negatieve resultaat het weerstandsvermogen niet verder terug te brengen dan 20%.

Ontwikkelingen in de exploitatie

De ontwikkeling van het leerlingenaantal heeft een gevolg voor de baten. Naast verlaging van de Rijksvergoeding zullen ook de inkomsten voor de vrijwillige ouderbijdrage dalen. De verwachte daling van het leerlingenaantal heeft ook gevolgen voor de omvang van het personeelsbestand.

De afgelopen jaren is steeds veel nieuw (jonger) personeel aangetrokken, waardoor de personele lasten gemiddeld lager zijn dan landelijk. De GPL van onze stichting ligt nog onder het gemiddelde van Nederland. Nu de periode van groei voorbij is en er daling van het leerlingenaantal plaatsvindt, nemen daarnaast ook de gemiddelde loonkosten toe. Temeer omdat het natuurlijk verloop, anders dan door pensionering, beperkt is.

Om te voorkomen dat er op termijn een groot overschot aan personele verplichtingen aanwezig is, is in 2017 een reorganisatie- en sociaal plan vastgesteld. Hiermee wordt beoogd de personele omvang waar nodig te beperken. In 2017 zijn de organisatie- en stimuleringskosten (€ 1.353.000) eenmalig als bijzondere last ten laste van de exploitatie gebracht.

6.2 Toelichting overige ontwikkelingen de continuïteit aangaande.

Doordecentralisatie onderwijshuisvesting.

Met de gemeente Woerden wordt momenteel gesproken over de mogelijkheid van doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting. Dit houdt in dat – naast het juridisch eigendom – ook het economisch eigendom bij de school, dan wel een op te richten entiteit, komt te rusten. Met de gemeente Woerden worden dan afspraken gemaakt over de vergoeding, die hiervoor beschikbaar komt. De verwachting is dat hierover medio 2018 duidelijkheid komt.

In de jaarrekening is een bestemmingsreserve bouw opgenomen, groot € 1.000.000. Indien het besluit valt dat er voorlopig geen doordecentralisatie plaatsvindt, valt deze reserve vrij. Komt het wel tot doordecentralisatie dan kan deze reserve worden aangewend voor een bijdrage in de investering in de overname van de gebouwen.

Actualisering schoolgebouw.

De laatste aanpassing / uitbreiding van het gebouw van de locatie Schilderspark dateert uit 2004. Doordat de visie op de manier van geven van onderwijs aan het veranderen is, bestaat er behoefte het gebouw te actualiseren en “toekomstproof” te maken. Momenteel wordt onderzocht wat haalbaar is. Daarnaast wordt gekeken of er renovatie-activiteiten nodig en mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld de aanpassing van klimaatbeheersing en verduurzaming van het gebouw.

Leren en ICT.

Vanaf 2018 / 2019 gaan leerlingen op school werken met een eigen device. De leerling schaft dit device zelf aan. Eenmalig draagt de school hierin bij. In 2018 wordt gestart met de brugklas. Een jaar later vindt invoering in het 2^e leerjaar plaats. Weer een jaar later het 3^e leerjaar. En zo verder.

Voor de leerlingen vanaf 4^e leerjaar op de locatie Schilderspark (havo / vwo) wordt vanaf schooljaar 2018 / 2019 Bring Your Own Device (BYOD) ingevoerd. Reden is dat veel leerlingen in die leerjaren al over een eigen device beschikken, die zij dan kunnen gebruiken. Daarnaast vinden wij het ongewenst dat ouders onnodig moeten investeren voor de korte periode dat deze leerlingen nog op onze school zijn.

Ter voorbereiding ontvangen van school alle docenten in februari 2018 een laptop, waarmee zij de voorbereidingen voor het komende schooljaar kunnen treffen.

7. RISICOPARAGRAAF

In het proces van de totstandkoming van de begroting hebben wij een risicoprofiel van de school opgesteld.

Dit profiel is – zoals gebruikelijk – opgesteld op basis van een uitgebreide behandeling in het MT. Voorafgaand hieraan heeft ieder MT-lid afzonderlijk het profiel ingevuld. Aan de hand van deze uitkomsten heeft de discussie in het MT plaatsgevonden. Uitgangspunt bij deze discussie is geweest: diegene, die een risico qua belang en / of kans hoger scoort dan de overige MT-leden, heeft gelijk. De discussie vond daarmee inhoudelijk plaats: Waarom is dit een risico, waarop een plan moet worden gemaakt of waarvoor een plan aanwezig dient te zijn.

Een risico kan voor een locatie groot zijn, maar voor het totale Kalsbeek College te verwaarlozen, omdat de oplossing voor het betreffende risico kan worden gevonden op de andere locatie of omdat het volume van het totale Kalsbeek College groot genoeg is om het risico in te perken. Om die reden is gekeken naar de risico's per locatie én naar de risico's Kalsbeek-breed.

Ons risicoprofiel bestaat uit 7 onderdelen, te weten

- Algemeen
- Levensbeschouwelijke identiteit
- Onderwijs
- Personeel
- Middelen
- Organisatie en structuur
- Kwaliteitszorg

Onder 'algemeen' hebben wij de daling van het leerlingenaantal als een serieus risico geadresseerd. Wij hebben verschillende maatregelen genomen om deze daling te verkleinen. Op 'onderwijs' is een eerder vastgesteld risico op achterblijvende onderwijsresultaten op de locatie Schilderspark verkleind door een succesvolle aanpak van een verbeterplan. Veiligheid vinden wij vanuit onze kernwaarden een permanent te bewaken risico, los van de actuele constatering dat dit op beide locaties voor de verschillende aspecten van veiligheid op orde is.

Op 'personeel' is sprake van een verhoogd risico vanwege de inzet van een reorganisatieplan en een sociaal plan, die beide in het najaar van 2017 zijn vastgesteld. Op basis van deze plannen zijn maatregelen genomen om mobiliteit te reguleren en boventalligheid te reduceren.

Onder 'middelen' vinden wij dat het gebouw van de locatie Schilderspark niet geheel meer voldoet aan onze onderwijskundige doelstellingen. Wij bereiden daarom een verbouwing voor, zodat het gebouw weer optimaal kan voldoen.

Onder 'kwaliteitszorg' stelden wij enig risico vast. Daarbij willen wij de managementrapportages verder verbeteren en opnieuw vaststellen bij welke functionarissen welke taken moeten worden belegd op het gebied van kwaliteitsmanagement.

JAARREKENING 2017

8. JAARREKENING 2017

Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting voor Christelijk Voortgezet onderwijs te Woerden verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn RJ660 Onderwijsinstellingen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde en tenzij anders wordt vermeld tegen verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Gebruik van schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het college van bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslaggevingsperiode van een kalenderjaar.

Vergelijking met vorig jaar

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven. Als activeringsgrens wordt een bedrag van € 1.000 gehanteerd vanaf 1 januari 2015. Activa voor deze datum aangeschaft hebben een activeringsgrens van € 450.

De afschrijvingstermijnen bedragen voor:

Gebouwen	0 – 40 jaar
Installaties/terreinen	0 – 15 jaar
Inventaris en apparatuur	3 – 15 jaar

Eigendom

Het juridisch eigendom van de schoolgebouwen berust bij de stichting. De waarde hiervan is niet in de balans opgenomen. Het economisch eigendom berust bij de gemeente.

Bijzondere waardevermindering

Het Kalsbeek College beoordeelt jaarlijks op balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van vaste activa. Met bijzondere waardeverminderingen van vaste activa wordt rekening gehouden indien:

- gedurende de verslagperiode er duidelijke aanwijzingen zijn dat de reële waarde van een actief beduidend meer is gedaald dan verwacht zou mogen worden op basis van het verstrijken van de tijd of normaal gebruik;
- belangrijke veranderingen met een nadelig effect op de rechtspersoon zich in de verslagperiode hebben voorgedaan of zich in de nabije toekomst zullen voordoen op het terrein van techniek, markt, economie of wettelijke verplichtingen in de omgeving waarin het bevoegd gezag actief is dan wel in de markt waaraan een actief dienstbaar is;
- marktrentes of andere marktrentabiliteitseisen op investeringen de afgelopen periode zijn gestegen en naar verwachting de disconteringsvoet en daarmee in belangrijke mate de realiseerbare waarde beïnvloeden; of
- de boekwaarde van de netto activa van het bevoegd gezag hoger is dan de reële waarde ervan.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Passiva

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private bestemmingsreserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs ingeschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorziening gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeks van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden.

De voorziening is berekend op basis van een branchegemiddelde per werkzame fte. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Opgenomen spaarverlof wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening verlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van levensfase bewust personeel beleid is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd op basis van het aantal gespaarde uren maal de personeelslast van de desbetreffende medewerkers. Kosten van opname van het verlof worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening WW verplichting

Voor de op de balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van WW-uitkeringen eigen bijdrage (25%) is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd op basis van uitkeringen aan voormalige werknemers, geëxtrapoleerd tot en met einddatum van deze

uitkering. Daar waar mogelijk is een inschatting gemaakt van de kans dat de voormalig werknemer een nieuwe werkomgeving vindt. Deze inschatting is meegenomen bij de berekening van de dotatie en onttrekkingen.

Voorziening reorganisatie

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van de reorganisatie is een voorziening gevormd. De voorziening is gebaseerd op basis van afspraken conform het sociaal plan en additionele verwachte kosten. Gerealiseerde kosten worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Pensioenen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de, aan de pensioenuitvoerder, te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2017 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 104,4%.

Egalisatierekening

Deze post hangt samen met het egaliseren van meerjarige investeringssubsidies. De vrijval op basis van de afschrijvingssystematiek is verwerkt onder de baten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdragen verantwoord.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief. De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde en levensduur van het betreffende actief.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten. De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Financiële instrumenten

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende langlopende en kortlopende schulden.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteafspraken loopt de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs gebruikt geen financiële derivaten.

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Balans per 31 december 2017

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

Activa	2017	2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	1.649.677	1.760.325
Inventaris en apparatuur	<u>1.968.372</u>	<u>2.307.972</u>
	3.618.049	4.068.297
Totaal vaste activa	3.618.049	4.068.297
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	750	18.962
Ouders/leerlingen	39.570	40.386
Overige vorderingen	2.075	2.075
Overlopende activa	567.124	543.146
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	<u>-4.912</u>	<u>-7.721</u>
	604.607	596.848
Liquide middelen	<u>7.027.157</u>	<u>6.747.064</u>
Totaal vlottende activa	7.631.763	7.343.911
Totaal activa	<u><u>11.249.812</u></u>	<u><u>11.412.208</u></u>

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Balans per 31 december 2017

(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

Passiva	2017	2016
Eigen vermogen	4.564.623	6.361.635
Voorzieningen		
Onderhoudsvoorziening	1.478.295	1.332.396
Personele voorzieningen	<u>2.292.358</u>	<u>684.954</u>
	3.770.653	2.017.349
Kortlopende schulden		
Crediteuren	733.024	847.807
Belastingen en premies sociale verz.	819.986	820.337
Schulden terzake van pensioenen	225.597	204.164
Overige kortlopende schulden	108.395	55.791
Overlopende passiva	<u>1.027.535</u>	<u>1.105.124</u>
	2.914.536	3.033.223
Totaal passiva	<u><u>11.249.812</u></u>	<u><u>11.412.208</u></u>

Staat van baten en lasten 2017

	2017	2017	2016
	realisatie	begroting	realisatie
BATEN			
1. Rijksbijdragen OCW			
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel	17.618.949	17.151.652	18.051.658
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie	2.784.598	2.747.545	2.899.413
1.2 Overige subsidies OCW	2.306.205	2.171.053	2.185.424
1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	284.746	278.623	282.845
2. Overige overheidsbijdragen	94.888	56.245	66.262
3. Overige baten	858.425	916.956	871.021
Totaal baten	23.947.811	23.322.074	24.356.622
LASTEN			
4.1.1 Loonkosten	18.260.123	18.506.248	18.461.929
4.1.2 Overige personele lasten	1.001.704	752.294	831.569
4.2 Afschrijvingen	648.576	678.132	610.780
4.3 Huisvestingslasten	1.206.910	1.275.344	1.265.582
4.4.1 Overige materiële lasten leerlinggebonden	1.793.454	1.838.990	1.822.745
4.4.2 Overige materiële lasten adm. en beheer	470.865	462.132	495.955
4.4.3 Overige materiële lasten activiteiten leerlingen	910.206	1.037.983	807.593
4.4.4 Overige materiële lasten overige exploitatie	101.274	93.246	88.548
Totaal lasten	24.393.112	24.644.369	24.384.700
Saldo voor financiële baten en lasten	-445.301	-1.322.295	-28.078
5.1 Saldo financiële baten en lasten	1.289	7.500	13.371
Saldo financiële baten en lasten	1.289	7.500	13.371
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-444.012	-1.314.795	-14.707
6.1 Saldo bijzondere baten en lasten	-1.353.000	0	0
Saldo exploitatie	-1.797.012	-1.314.795	-14.707

Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Woerden

Kasstroomoverzicht over 2017

	2017	2016
Saldo voor financiële baten en lasten	-445.301	-28.078
Afschrijvingen	648.576	610.780
Mutaties werkkapitaal:		
- Vorderingen	-7.759	-393.968
- Kortlopende schulden	-118.687	578.685
Mutaties voorzieningen	<u>1.753.304</u>	<u>203.749</u>
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.830.132	971.167
Ontvangen interest	1.289	13.371
Bijzondere baten en lasten	<u>-1.353.000</u>	<u>0</u>
	-1.351.711	13.371
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	478.421	984.537
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	<u>-198.328</u>	<u>-1.011.404</u>
	-198.328	-1.011.404
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	<u>280.093</u>	<u>-26.866</u>
Beginstand liquide middelen	6.747.064	6.773.930
Mutatie liquide middelen	<u>280.093</u>	<u>-26.866</u>
Eindstand liquide middelen	<u>7.027.157</u>	<u>6.747.064</u>

8.1 Toelichting op de balans per 31 december 2017

Materiële vaste activa

	Gebouwen Terreinen	Inventaris Apparatuur	Totaal
Stand per 1 januari 2017			
Aanschafwaarde	2.858.335	6.037.324	8.895.658
Cumulatieve afschrijving	<u>-1.098.010</u>	<u>-3.729.351</u>	<u>-4.827.361</u>
Boekwaarden	1.760.325	2.307.972	4.068.297
Mutaties 2017			
Investerings	0	198.328	198.328
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	0	0	0
Desinvesteringen (afschrijvingen)	0	0	0
Afschrijvingen	<u>-110.648</u>	<u>-537.928</u>	<u>-648.576</u>
	-110.648	-339.600	-450.248
Stand per 31 december 2017			
Aanschafwaarde	2.858.335	6.235.652	9.093.986
Cumulatieve afschrijving	<u>-1.208.658</u>	<u>-4.267.280</u>	<u>-5.475.937</u>
Boekwaarden	<u>1.649.677</u>	<u>1.968.372</u>	<u>3.618.049</u>
Afschrijving in jaren	0-40	3 - 15	
<u>OZB waarde peildatum 01-01-2016</u>		<u>Verzekerde waarde opgave gemeente Woerden per 01-01-2018:</u>	
Jozef Israëlslaan	4.437.000		21.300.369
Coba Ritsemastraat	312.000		926.542
Burg. H.G. van Kempensingel	12.236.000		20.931.048

Gebouwen en terreinen

De Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs was ultimo 2017 juridisch eigenaar van de gebouwen:

- Jozef Israëlslaan
- Coba Ritsemastraat
- Burg. H.G. van Kempensingel

Het economisch claimrecht van deze gebouwen berust bij de Gemeente Woerden.

Inventaris en apparatuur

De post inventaris en apparatuur bevat aangeschaft meubilair, apparatuur en computers. Als activeringsgrens wordt een bedrag van € 1.000 gehanteerd vanaf 1 januari 2015. Activa voor deze datum aangeschaft hebben een activeringsgrens van € 450.

Overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Andere vorderingen	0	0
Bako-Bredius	0	0
Waarborgsommen	2.075	2.075
Overige posten	0	0
Stand per 31 december	<u>2.075</u>	<u>2.075</u>

Overlopende activa

De samenstelling is als volgt:

	2017	2016
Te ontvangen rente rekening courant	342	3.238
Diverse overlopende vorderingen	11.804	10.409
Vooruit betaalde posten	<u>554.978</u>	<u>529.499</u>
Totaal per 31 december	<u>567.124</u>	<u>543.146</u>

Ouders/leerlingen

Het verloop van de voorziening is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	7.721	8.326
Onttrekking	2.809	11.572
Dotatie		10.967
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	<u>4.912</u>	<u>7.721</u>

Liquide middelen

De samenstelling is als volgt:

	2017	2016
Banken	226.700	109.335
Kasmiddelen	457	2.568
Spaarrekening	<u>6.800.000</u>	<u>6.635.160</u>
Totaal per 31 december	<u>7.027.157</u>	<u>6.747.064</u>

Eigen vermogen

De specificatie is als volgt:

	Saldo 31-12-2016	Bestemming exploitatiesaldo 2017	Overige mutaties 2017	Saldo 31-12-2017
Algemene reserve (private middelen)	168.363	421	0	168.784
Algemene reserve (publieke middelen)	4.880.679	-1.765.313	0	3.115.366
Bestemmingsreserve (publieke middelen)	<u>1.312.594</u>	<u>-32.121</u>	<u>0</u>	<u>1.280.473</u>
Totaal eigen vermogen	<u>6.361.635</u>	<u>-1.797.012</u>	<u>0</u>	<u>4.564.623</u>

	2017	2016
Stoploss verzekering Perspectief	211.427	216.620
BAPO	69.046	95.974
Reserve bouw	<u>1.000.000</u>	<u>1.000.000</u>
Totaal Bestemmingsreserve (publieke middelen)	<u>1.280.473</u>	<u>1.312.594</u>

Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	Voorziening Onderhoud	Voorziening Verlof	Voorziening Spaarverlof	Voorziening Jubilea	Voorziening WW verpl.	Voorziening Reorganisatie	Voorziening Ziekte	Totaal
Stand per 1 januari 2017	1.332.396	350.086	68.512	158.676	107.680	0	0	2.017.349
Besteed/onttrokken aan de voorziening	142.701	61.492	9.600	14.676	20.000	12.632	0	261.101
Dotatie voorziening	<u>288.600</u>	<u>217.254</u>	<u>15.800</u>	<u>0</u>	<u>79.750</u>	<u>1.353.000</u>	<u>60.000</u>	<u>2.014.404</u>
Stand per 31 december 2017	<u>1.478.295</u>	<u>505.848</u>	<u>74.712</u>	<u>144.000</u>	<u>167.430</u>	<u>1.340.368</u>	<u>60.000</u>	<u>3.770.653</u>
<i>Te verwachten afwikkeling</i>								
Binnen 1 jaar	341.001	75.000	5.800	10.931	50.575	451.000	60.000	994.307
Van 1 - 5 jaar	1.029.876	430.848	25.000	100.000	86.241	889.368	0	2.561.333
Na 5 jaar	<u>107.418</u>	<u>0</u>	<u>43.912</u>	<u>33.069</u>	<u>30.614</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>215.014</u>
	<u>1.478.295</u>	<u>505.848</u>	<u>74.712</u>	<u>144.000</u>	<u>167.430</u>	<u>1.340.368</u>	<u>60.000</u>	<u>3.770.653</u>

De onttrekkingen aan de onderhoudsvoorziening hebben plaatsgevonden t.b.v. o.a. (CV, brandmelders), sanitaire voorzieningen.

Belastingen en premies

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Loonheffing en sociale lasten	796.584	818.513
Omzetbelasting	<u>23.402</u>	<u>1.824</u>
Totaal per 31 december	<u>819.986</u>	<u>820.337</u>

Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Nog te betalen netto lonen	0	0
Overlopende posten schulden	93.895	47.224
Terug te betalen OCW	<u>14.500</u>	<u>8.567</u>
Totaal per 31 december	<u>108.395</u>	<u>55.791</u>

Overlopende passiva

De samenstelling is als volgt:

	2017	2016
Nog te betalen vakantiegeld	593.827	637.099
Nog te betalen bindingstoelage	58.216	58.541
Vooruit ontvangen van ouders en leerlingen	230.148	222.025
Vooruit ontvangen subsidies OCW	22.381	22.343
Overige subsidies OCW/ niet geoormerkt	38.859	54.104
Vooruit ontvangen investeringssubsidies	77.630	94.491
Overige overlopende passiva	<u>6.474</u>	<u>16.521</u>
Totaal per 31 december	<u>1.027.535</u>	<u>1.105.124</u>

Vooruit ontvangen investeringssubsidies

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Stand per 1 januari	94.491	111.351
Toegerekende vrijval exploitatierekening	<u>16.861</u>	<u>16.860</u>
Stand per 31 december	<u>77.630</u>	<u>94.491</u>

De investeringsrekening hangt samen met het egaliseren van meerjarige investeringssubsidies.

De vrijval, op basis van de geldende afschrijvingssystematiek, is verantwoord onder de baten.

8.2 Niet uit de balans blijkende rechten, verplichtingen en regelingen

Huur kopieermachines

Het contract met Canon loopt af op 31 dec 2021.

Afvalverwerking

Het contract met Smink van Vliet loopt af op 31 maart 2020.

Schoonmaakonderhoud

Het contract met Asito loopt af op 31 januari 2019 met optie op verlenging van 3 maal 1 jaar.

Boeken

Het contract met Osinga de Jong loopt af op 31 juli 2018 met optie op verlenging 5 maal 1 jaar.

Regeling onvoorziene gevallen

Op grond van de regeling onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs wordt een vordering op OCW opgenomen ter hoogte van de op balansdatum bestaande schuld aan het personeel inzake de tot en met december opgebouwde vakantie-aanspraken én de op balansdatum verschuldigde afdracht pensioenpremies en loonheffing over de maand december, met een voorgeschreven maximum van 7,5% over de personele bekostiging.

(De schuld op balansdatum bedraagt € 1.674.224. Het maximale bedrag dat als vordering kan worden opgenomen, bedraagt € 1.336.695).

Dit betekent dat, als de school wordt opgeheven, er nog subsidie van OCW wordt ontvangen voor het nakomen van overlopende verplichtingen, zoals de belastingdienst, ABP en uitbetaling van de vakantie-uitkering. Deze situatie is echter alleen in theorie van toepassing.

Model E

Verbonden Partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
SWVVO-RUW	Stichting	Woerden

Model G

Er zijn geen geormerkte subsidies met verrekeningsclausule ontvangen door het Kalsbeek College.

Verantwoording subsidies OCW

Zonder verrekeningsclausule

G1

subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond Ja/nee
Subsidie voor studieverlof 2016	DL/B/110284	18-5-2009	58.505,76	58.505,76	ja
Subsidie voor studieverlof 2016	DL/B/110284	18-5-2009	5.345,28	5.345,28	ja
Subsidie voor studieverlof 2017	DL/B/110284	18-5-2009	45.174,44	45.174,44	nee

8.3 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2017

Kalsbeek College

	2017 jaarrekening	2017 begroting	2016 jaarrekening
BATEN			
1.1.1 Normatieve rijksbijdrage personeel OCW	17.618.949	17.151.652	18.051.658
1.1.2 Normatieve rijksbijdrage exploitatie OCW	2.784.598	2.747.545	2.899.413
1.2 Overige subsidies OCW	2.306.205	2.171.053	2.185.424
1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdragen SWV	284.746	278.623	282.845
totaal 1	22.994.498	22.348.873	23.419.340
2. Overige overheidsbijdragen	94.888	56.245	66.262
3.1 Ouderbijdrage	120.138	122.174	131.758
3.2 Doelheffingen	595.572	656.075	595.695
3.3 Verhuur onroerende zaken	977	0	961
3.4 Opbrengst verhuur kluisjes	2.288	19.351	20.370
3.5 Kantineverkopen	129.098	113.217	114.200
3.6 Overige baten	10.352	6.139	8.037
totaal 3	858.425	916.956	871.021
Totaal baten	23.947.811	23.322.074	24.356.622

Kalsbeek College

	2017 jaarrekening	2017 begroting	2016 jaarrekening
LASTEN			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	14.332.356	14.838.531	14.802.995
4.1.1.2 Sociale lasten	1.837.569	1.850.833	1.846.401
4.1.1.3 Pensioenpremies	2.090.198	1.816.884	1.812.533
totaal 4.1.1	18.260.123	18.506.248	18.461.929
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	384.213	242.781	217.604
4.1.2.2 Onttrekkingen personele voorzieningen	-62.167	0	-119.814
4.1.2.3 Overige personele kosten	868.346	776.366	1.024.374
4.1.3 Personele baten	-188.689	-266.853	-290.595
totaal 4.1.2	1.001.704	752.294	831.569
4.2 Afschrijvingen	648.576	678.132	610.780
4.3.1 Huurlasten	58.038	62.959	63.541
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	288.600	288.600	288.600
4.3.3 Onderhoud	143.179	172.177	192.828
4.3.4 Energie en water	224.899	238.234	225.312
4.3.5 Schoonmaakkosten	438.612	458.336	444.823
4.3.6 Heffingen en belastingen	53.582	55.037	50.478
totaal 4.3	1.206.910	1.275.344	1.265.582
4.4.1.1 Leermiddelen secties	1.103.509	1.169.829	1.143.272
4.4.1.2 Automatisering/ICT	246.564	258.750	228.926
4.4.1.3 Mediatheek	28.335	32.900	25.659
4.4.1.4 Overige	415.046	377.511	424.889
totaal 4.4.1	1.793.454	1.838.990	1.822.745
4.4.2.1 Kopieerkosten en drukwerk	66.152	70.735	79.469
4.4.2.2 PR en voorlichting	42.419	44.187	70.489
4.4.2.3 Directie en bestuur	49.161	53.347	42.073
4.4.2.4 Administratie en beheer	174.624	143.893	144.251
4.4.2.5 Inventariskosten	14.938	16.980	18.521
4.4.2.6 Porti en telefoon	50.266	46.688	57.848
4.4.2.7 Vakliteratuur en contributies	51.284	63.165	58.063
4.4.2.8 Accountantskosten	20.423	17.562	17.241
4.4.2.9 Overige beheerskosten	1.598	5.576	8.000
totaal 4.4.2	470.865	462.132	495.955
4.4.3.1 Activiteiten door leerlingen	173.979	127.623	86.511
4.4.3.2 Werkweken, excursies en projecten	495.649	591.687	482.699
4.4.3.3 Kosten leerlingen	16.430	18.997	20.829
4.4.3.4 Leerlingen begeleiding	215.624	289.850	207.728
4.4.3.5 Overige kosten	8.524	9.826	9.826
	910.206	1.037.983	807.593
4.4.4.1 Kantine	101.274	93.246	88.548
Totaal lasten	24.393.112	24.644.369	24.384.700
Saldo voor financiële baten en lasten	-445.301	-1.322.295	-28.078
5. Saldo financiële baten en lasten	1.289	7.500	13.371
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-444.012	-1.314.795	-14.707
6. Saldo bijzondere baten en lasten	-1.353.000	0	0
Saldo exploitatie	-1.797.012	-1.314.795	-14.707

Overzicht bezetting in FTE

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
DIR	15,60	16,40
OP	171,10	191,88
OOP	53,30	56,17
Totaal per 31 december	240,00	264,45

Specificatie honorarium accountant

De specificatie is als volgt:

	2017	2016
Controle van de jaarrekening	17.701	17.241
Andere controlewerkzaamheden	0	0
Fiscale advisering	0	0
Andere niet-controlediensten	2.722	0
Accountantslasten	20.423	17.241

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

WNT-verantwoording 2017 St. Christelijk Voortgezet Onderwijs

Per 1 januari 2016 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op St. Christelijk Voortgezet Onderwijs van toepassing zijnde regelgeving: het WNT-maximum voor het onderwijs, plafond € 141.000.

Het WNT maximum is gebaseerd op:

Bezoldigingsklasse	D
Criterium driejaarsgemiddelde totale baten, aantal complexiteitspunten	4
Criterium driejaarsgemiddelde aantal leerlingen, aantal complexiteitspunten	3
Criterium driejaarsgemiddelde aantal onderwijssoorten, aantal complexiteitspunten	3

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor St. Christelijk Voortgezet Onderwijs is € 141.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	D. Zwaneveld
Functiegegevens	Voorzitter college van bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.145
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.691
Subtotaal	€ 130.836

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 141.000
---	------------------

-/- onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 130.836

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
--	--------

Gegevens 2016

Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 113.572
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.345
Totale bezoldiging 2016	€ 127.917

Bedragen x € 1	J. van Geest	J. Gaasbeek	K.W. Roodenburg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 7.680	€ 5.120	€ 5.120
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 7.680	€ 5.120	€ 5.120
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 21.150	€ 14.100	€ 14.100
-/- onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 7.680	€ 5.120	€ 5.120
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 3.840	€ 5.416	€ 5.416
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging 2016	€ 3.840	€ 5.416	€ 5.416

Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

Bedragen x € 1	F.J.M. Morssink	P.H. Helmantel
Functiegegevens	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 5.120	€ 5.120
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
<i>Subtotaal</i>	€ 5.120	€ 5.120
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 14.100	€ 14.100
-/- onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 5.120	€ 5.120
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 5.416	€ 5.416
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 0	€ 0
Totale bezoldiging 2016	€ 5.416	€ 5.416

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Er zijn geen topfunctionarissen of overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

8.4 Resultaatbestemming 2017

	saldo 31-12-2016	Overige mutaties 2017	resultaat bestemming 2017	31-12-2017
Algemene reserve (private middelen)	168.363		421	168.784
Algemene reserve (publieke middelen)	4.880.679		-1.765.313	3.115.366 (B2)
Bestemmingsreserve (publieke middelen)	1.312.594		-32.121	1.280.473
				-
Totaal eigen vermogen	6.361.635		-1.797.012	4.564.623 (A)
Stoploss verzekering (1,2% lump sum personeel)	216.620		-5.193	211.427 (B3)
BAPO	95.974		-26.928	69.046 (B1)
Reserve bouw	1.000.000			1.000.000 (B4)
				-
Totaal bestemmingsreserve	1.312.594		-32.121	1.280.473

A. Het totale exploitatieresultaat 2017 is een negatief resultaat van € 1.797.012.

De mutatie van de bestemmingsreserve BAPO bedraagt - € 26.928 en van de stoploss verzekering - € 5.193.

De resultaat-bestemming 2017, aan de algemene reserve publieke middelen bedraagt € 1.765.313.

Aan de algemene reserve private middelen wordt een resultaat bestemming toegevoegd op basis van een rente percentage van 0,25% over het uitstaande bedrag van € 168.363, de toegevoegde rente bedraagt daarmee € 421.

B1. De mutaties in de bestemmingsreserve BAPO bedragen in totaal een afname van € 26.928.

De bestemmingsreserve BAPO is bedoeld om toekomstige aanspraken vanwege de spaar BAPO op te vangen. De reserve bevat het 'spaartegoed' van personeel die in de afgelopen jaren de BAPO-uren spaarde.

Daarom is de reserve opgebouwd uit de gespaarde uren maal het toenmalig actueel uurloon, waarbij er vanuit gegaan wordt dat 77% van de kosten van de spaar BAPO ten laste komt van de werkgever en 90% van de personeelsleden gebruik zal maken van de spaar BAPO. Jaarlijks wordt de onderbouwing geactualiseerd en dit gebeurt als volgt.

De 'spaartegoeden' worden verminderd met het aantal opgenomen uren maal het huidige uurtarief maal 77%.

De 'spaartegoeden' van personeel dat uit dienst gaat en de spaar BAPO niet (of gedeeltelijk) heeft opgenomen, wordt op nul gesteld.

Bij het bepalen van de eindstand wordt rekening gehouden met het verschil tussen toenmalig (bij sparen) en huidig (bij opnemen) uurloon en een gebruik van de spaar BAPO van 90%.

B2. Het resultaat dat overblijft voor toevoeging aan de algemene reserve publieke middelen betreft een bedrag van € 1.765.313.

B3. De afname van de Stoploss verzekering bedraagt dit jaar € 5.193. De hoogte van deze bestemmingsreserve wordt jaarlijks herijkt op basis van 1,2% van de personele Lumpsum vergoeding van het kalenderjaar. Deze verzekering is bedoeld om risico's af te dekken van de Perspectief scholen indien de vervangingskosten van het ziekteverzuim op een school boven de 4% uitkomt.

B4. De bestemmingsreserve bouw is gevormd ten tijde van optering voor een mogelijke derde locatie. In plaats hiervan is destijds voorzien in het bruggebouw op de locatie Schilderspark. Op dit moment zijn er gesprekken met de Gemeente Woerden inzake doordecentralisatie huisvestingsgelden. De bestemmingsreserve wordt verbijzonderd als de effecten hiervan bekend zijn.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
Postbus 145
3440 AC WOERDEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te WOERDEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2017;
- (2) de staat van baten en lasten over 2017; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven **postadres**
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 20 juni 2018
Wijs Accountants

Was getekend: M.M.P.G van Os MSc RA

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093

mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres

Bogert 16

5612 LZ Eindhoven

Maarssen

Bisonspoor 7023

3605 LT Maarssen

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33

KVK 58941487

BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl